

OBJEKT

PROS- TORA

Arhitekti ali oblikovalci kose pohištva in drugo opremo pogosto zasnujejo z mislijo na točno določen prostor. Razstava raziskuje odnos med prostorom in predmeti za vsakodnevno rabo. Predstavlja različne tovrstne predmete, ki jih je navdahnila arhitektura prav določenega prostora, kasneje pa so zaživel samostojno, od tega prostora povsem ločeno življenje. Izpostavljamo obrtniški ali rokodelski način izdelave, ki je ključen za uspešno realizacijo objektov v manjših serijah, ter s tem rokodelčev oziroma obrtnikov prispevek h končni podobi izdelka. Postavitev razstave je zasnovana tako, da predvideva gradnjo odnosa med interierjem in predmetom tudi v galerijskem prostoru. Fotografije prostorov so postavljene v jukstapoziciji s predmeti, ki so izrasli iz njih.

Začnemo lahko pri Jožetu Plečniku, ki je okoli leta 1921, ob začetku poučevanja arhitekturnega projektiranja, za svojo risalnico na Stari tehniki na Aškerčevi cesti v Ljubljani načrtoval prizidek, hkrati pa tudi pohištvo za njeno opremo. Plečnikov stol za seminar je funkcionalen in lahek stol iz smrekovega lesa ter omogoča večurno sedenje ob risanju. Stoletje kasneje je še vedno presenetljivo sodoben, še danes pa ga proizvajajo na obrtniški način.

V arhitekturnem biroju Sadar + Vuga so pred kratkim predstavili Zaklade, kolekcijo predmetov, ki so nastali iz njihovih arhitekturnih projektov. Vsak izmed teh predmetov ima svojo zgodbo, ki se je razvijala vzporedno s prostorom. Pri tem je rdeča nit interpretacija značilnih slovenskih naravnih motivov, kot so čarobna alpska jezera ali najvišja gora v državi, pa tudi elementov tradicionalne obrti. Klop Julijci, stol Triglav, preproga Bohinj in mizica Bled so nastali za interier Banke Slovenije; njihov izraz je neposreden, barvit in nenavaden.

Stol C2210 so v biroju Arhitektura leta 2022 zasnovali za enega svojih interierjev, kasneje pa so ugotovili, da je idealen tudi za opremo javnih prostorov ali dogodkov. Zasnova

stola poudarja plastično lastnost kovine – preprostost njene obdelave je izražena v harmoničnem ravnovesju dela kot celote, v njegovi gladkosti, trdnosti, stabilnosti in sodobnosti.

Stol Olimp sta Katjuša Kranjc in Rok Kuhar oblikovala z očitno referenco na Thonetov stol št. 14, ikono industrijske proizvodnje iz obdobja fin de siècle. Tedaj inovativna tehnika upogibanja lesa je omogočila industrijsko izdelavo stola, saj ga je bilo mogoče razstaviti na komponente in tako izdelati v procesu delitve dela. V svojem izdelku pa sta oblikovalca s premišljeno povezavo več lesenih krogov razvila stol, ki je zaradi kombinacije lesa, visokokakovostne obdelave in skulpturalne forme dobrodošel poudarek prostora, v tem primeru zasebnega interierja hiše v ljubljanskih Murglah.

Oblikovalec David Tavčar je za interier hotela Grand Koper zasnoval več tekstilij, tapiserij, preprog, zaves in grafičnih elementov, ki sestavljajo »kraljestvo morskih rakov, koz in galebov«. Stavbo, v kateri danes domuje hotel, je zasnoval Edo Mihevc v racionalistični modernistični estetiki. S prenovno, pri kateri sta sodelovala biro AKSL arhitekti in David Tavčar, so se vrnili k izvornemu značaju interierja, ki je poln tekstur in dekoracije. Pri tem je bila ključna oblikovalčeva grafična interpretacija, z veliko tapiserijo, ročno poslikanimi keramičnimi krožniki, pritrjenimi na strop picerije, in zavesami z morskimi motivi.

Ansambel je skupina sedmih mladih kreativcev iz različnih panog, ki sodelujejo pri najrazličnejših projektih. Ko so se lotili prenove za prijatelja na Prulah, so ustvarili stanovanje, ki na vsakem koraku preseneča z novimi in nepričakovanimi detajli, domiselnimi oblikovalskimi kosi in stanovanju prilagojenimi unikatnimi posegi. Eden izmed njih je tudi radiator Dana Adlešiča. Tako je nastala zamisel za celo serijo radiatorjev, ki bi lahko postali samostojni umetniški kosi – radiatorji kot okras vsakega stanovanja.

Kolektiv Krater je za BIO 27 zasnoval čajni set Prepovedane vernakularnosti; izdelan je iz materialov, nabranih na zaraščenem gradbišču v Ljubljani, kjer deluje ustvarjalni laboratorij Krater. Poleg skodelice iz divje gline in posode za njeno hrambo iz podgobja je del kompleta tudi čaj iz divjih zelišč (korenike japonskega dresnika ter cvetov šentjanževke in lapuha), nabranih na lokaciji. Bogati tamkajšnji viri so omogočili eksperimentiranje z gradivi, kot so divja glina, invazivne rastline in gramoz, pa tudi gradnjo čajnega paviljona iz zbite zemlje. Ta uporabnikom služi za obrede pitja čaja, ki jih spremljajo pogovori o oblikovanju z lokalnimi materiali ter o njegovih zakonskih in administrativnih omejitvah.

Stol iz preproste jeklene cevi so študenti ljubljanske fakultete za arhitekturo skupaj z mentorji leta 2010 zasnovali za Ithuba Skills College v predmestju Johannesburga. Brezplačno šolo s poudarkom na učenju obrti je avstrijska fundacija SARCH osnovala v barakarskem naselju Magagula Heights Township. Vse stavbe v Ithubi – učilnice, delavnice, dvorano in hiše za učitelje – so v letih 2004–2011 zgradili študenti različnih evropskih arhitekturnih šol. Ljubljanska ekipa je zasnovala in zgradila učilnico in knjižnico. Z licitacijo pričujočih stolov so tudi sofinancirali material za gradnjo.

Kustosinja razstave: Mika Cimolini

OBJEKTIZ PROSTORA

2.3. - 16.4. 2023

Objekti: **kolekcija Zakladi**
Prostor: Banka Slovenije
Leto: 2016
Avtorji: Jurij Sadar, Boštjan Vuga, Lovrenc Kolenc
Arhitektura: Sadar+Vuga
Fotograf: Miran Kambič
Material: kovina, mleta reciklirana pena
Proizvaja: RPS, d.o.o., Ljubljana

Objekt: **stol C2210**
Prostor: Stanovanje s tropskim vrtom
Leto: 2021-2022
Avtorja: Boštjan in Aleš Gabrijelčič
Arhitektura: Arhitektura, atelje za arhitekturo in urbanizem
Fotograf: Miran Kambič
Material: pocinkana kovina
Proizvaja: Donar, d.o.o., Ljubljana

Objekt: **tekstilije in risbe**
Prostor: hotel Grand Koper
Leto: 2020
Avtor: David Tavčar (oblikovanje tekstilij, dekor, uniforme, maloprodajni izdelki, CGP)
Arhitektura: Edo Mihevc, 1952
AKSL arhitekti, 2020 (prenova interierja)
Fotograf: Dragan Zlatanović
Material: trevira
Proizvaja: Kvadrat.dk

Objekt: **čajni set**
Prepovedane vernakularnosti
(Krater kup in Krater kapsula, čajna mešanica, pladenj)
Prostor: opuščeno gradbišče in čajni paviljon Krater
Leto: 2021-2022
Avtorji: Rok Oblak, Primož Turnšek, Gaja Mežnarić Osole, Andrej Koruza, Altan Jurca Avci, Aline Burle, Sebastjan Kovač, Aline Dalgleish
Fotografinja: Amadeja Smrekar
Material: zemlja in gramoz iz gradbene jame, podgobje, les invazivnih drevesnih vrst, divje rastline, lesne gobe, papir iz japonskega dresnika
Proizvaja: Krater v koprodukciji s Trajno in Salto Dionysom

Objekt: **radijator**
Prostor: stanovanje na Prulah
Leto: 2017
Avtor: Dan Adlešič (Ansambel)
Arhitektura: Ansambel (Gregor Bucik in Dan Adlešič)
Fotograf: Klemen Ilovar, Ansambel
Material: pocinkana kovina
Proizvaja: avtor sam

Objekt: **Stol za učilnico in knjižnico**
Prostor: Ithuba skills college, Johannesburg, JAR
Leto: 2010
Mentorji: prof. dr. Aleš Vodopivec, doc. mag. Tadej Glažar, doc. mag. Anja Planišček, asist. Josip Konstantinović,
študenti UL FA: Louis Barçon, Domen Fučka, Miha Fujs, Mojca Gabrič, Blaz Goričan, Sergej Grabnar, Mina Hiršman, Jošt Hren, Andraž Intihar, Jure Kolenc, Samo Kralj, Tomaz Lešnjak, Nina Majoranc, Alenka Mehle, Primož Pavšič, Matej Perčič, Urban Petranovič, Miha Prosen, Žiga Rošer, Anja Šuler, Nina Vidič Ivančič
Fotograf: Jure Kolenc
Material: kovina, vezana plošča
Proizvaja: študenti FA sami

Objekt: **replika stola za seminar**
Prostor: Plečnikova risalnica na Stari tehniki
Leto: 1921
Avtor: Jože Plečnik
Replika stola: Luka Kajzer v sodelovanju s Fakulteto za arhitekturo in Plečnikovo hišo
Arhitektura: Jože Plečnik
Fotografije: arhiv Plečnikove zbirke
Material: smrekov les
Proizvaja: Kamiz, d. o. o.

Objekt: **stol Olimp**
Prostor: Hiša T v Ljubljani
Leto: 2021
Avtorja: Katjuša Kranjc in Rok Kuhar
Arhitektura: Raketa
Fotograf: Žiga Lovšin
Material: kovina in les
Proizvaja: PIKKA